

Sygn. akt XVII Ka 928/21

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Judejko

Protokolant: prot. sąd. Magdalena Kulej

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu – Marzanny Woltmann- Frankowskiej

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2021 r.

sprawy **J. W. (1)**

oskarżonej z art. 65 § 1 i 3 kks i inne

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie sygn. akt II K 526/20

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Lesznie do ponownego rozpoznania.

Anna Judejko

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	XVII Ka 928/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			

wyrok Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 8 czerwca 2021 r., sygn. akt II K 526/20			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach	

	faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia			
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka			
#	art. 439 k.p.k.			
#	brak zarzutów			
1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				

Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	J. W. (1)	Oskarżona była uprzednio karana za czyn z art. 65 § 3 k.k.s.	informacja z Krajowego Rejestru Karnego	k.350
2.1.1.2.	J. W. (1)	Synowa oskarżonej M. W. odmówiła składania zeznań w sprawie.	oświadczenie M. W. z dnia 26 października 2021 r.	k. 355-357
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
2.1.1.1.	informacja z Krajowego Rejestru Karnego	wiarygodny dokument urzędowy niekwestionowany przez strony		
	oświadczenie M. W. z dnia 26 października 2021 r	wiarygodny dokument niekwestionowany przez strony		

<p>1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>3.1.</p>	<p>1. obraza przepisów postępowania, mająca wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 183 1 k.p.k. w zw. z art. 177 k.p.k. poprzez dokonanie niepełnej analizy zgromadzonych i ujawnionych w sprawie dowodów, w szczególności nieprzeprowadzenia na rozprawie dowodu z zeznań świadka M. W. co skutkowało dokonaniem nietrafnej oceny</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

wyjaśnień
oskarżonej J. W. (1),
którym Sąd w całości
dał wiarę, sprzecznej
z pozostałym w
sprawie materiałem
dowodowym,
zasadami logiki
i doświadczenia
życiowego oraz z
przekroczeniem
granic swobodnej
oceny dowodów,

2. błąd w ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę orzeczenia
i mający wpływ
na jego treść,
będący skutkiem
pominięcia
istotnych
okoliczności
wynikających z
zebranego materiału
dowodowego, w tym
z zeznań świadka M.
W., a co za tym
idzie bezkrytycznej
i nietrafnej oceny
wyjaśnień
oskarżonej w
korelacji z
pozostałym
zgromadzonym w
sprawie materiałem
dowodowym,
powodującej
bezzasadne przyjęcie
przez Sąd, że
nie można przypisać
sprawstwa
oskarżonej co do
zarzucanych jej
czynów, podczas
gdy kompleksowa
prawidłowa ocena
ujawnionych
dowodów i

	<p>okoliczności we wzajemnym powiązaniu nieodparcie do prowadzi odmiennego wniosku.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Na wstępie wypada zauważyć, że podstawową zasadą procesu karnego jest zasada prawdy obiektywnej wyrażona w art. 2 § 2 k.p.k., której winny odpowiadać ustalenia faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięć. Zobowiązuje to sąd – jak i inne organy procesowe – do podjęcia wszelkich dostępnych środków procesowych niezbędnych dla dotarcia do tej prawdy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1983 r., II KR 108/83, OSNPG 1983/10/109). Z powyższą regułą związana jest zasada swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). W myśl tej zasady ustalenia faktyczne wyroku powinny być</p>				

dokonywane na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, pozbawionej błędów natury faktycznej czy logicznej oraz zgodnej ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzącej do sędziowskiego przekonania, odzwierciedleniem którego powinno być uzasadnienie orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 1974 r., II KR 114/74, OSNKW 1975/2/28).

Przekonanie zatem sądu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k. wtedy tylko, gdy jest poprzedzone: ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy; stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i na niekorzyść

oskarżonego; jest wyczerpujące i logiczne, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 lutego 1996 r., II KRN 199/95, OSN PiPr 1996/10/10 oraz z dnia 16 grudnia 1974r., Rw 618/74, OSNKW 1975/3-4/47).

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy uznał, że przeprowadzona przez Sąd I instancji ocena dowodów nie spełnia wyżej wskazanych kryteriów prawidłowej oceny, nie została bowiem poprzedzona ujawnieniem całości okoliczności sprawy.

W obecnym stanie sprawy uniewinnienie oskarżonej było przedwczesne. Nie wykorzystano bowiem istniejących możliwości dowodowych w celu wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego

wyroku Sąd I instancji uznał, że oświadczenia oskarżonej, w których przyznaje się ona do zarzucanych jej czynów nie stanowią koronnego dowodu w sprawie. Jednocześnie Sąd odmówił przeprowadzenia innych dowodów, mogących przyczynić się do wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy. Jest to szczególnie istotne wobec sprzecznych oświadczeń oskarżonej. Podczas pierwszego przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym J. W. (1) przyznała się do zarzucanych jej czynów, natomiast na rozprawie przed Sądem nie podtrzymała tych wyjaśnień i nie przyznając się do zarzutów wskazała, że zabezpieczone papierosy i tytoń należały do jej syna. Tak nagła zmiana postawy oskarżonej powinna skłonić Sąd do przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób szczególnie wnikliwy i drobiazgowy w celu właściwego wyjaśnienia

okoliczności sprawy, umożliwiającego prawidłową ocenę wyjaśnień oskarżonej i stwierdzenie w jakiej części wyjaśnienia te zasługują na wiarę. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji przedwcześnie uznał wiarygodność wyjaśnień oskarżonej - jedynie na tej podstawie, że działalność gospodarcza, w ramach której prowadzony był sklep, formalnie była zarejestrowana na jej syna. Należy przy tym zauważyć, że oskarżona była już uprzednio karana za przestępstwo z art. 65 § 3 k.k.s., co może rzutować na ocenę przyjętej przez nią linii obrony. Sąd I instancji powinien zatem zapoznać się z aktami wskazanej sprawy. Dodatkowo Sąd I instancji powinien ustalić, czy oskarżona była karana za podobne czyny stanowiące wykroczenia z art. 65 § 4 kks, ewentualnie zapoznać się z aktami spraw. Weryfikacja oświadczeń oskarżonej powinna również zostać poprzedzona przesłuchaniem M.

W. i J. W. (2). Bez podjęcia stosownych czynności dowodowych w tym zakresie nie można antycypować ich wyników tak jak uczynił to Sąd I instancji. Należy przy tym zauważyć, że fakt prowadzenia sklepu (...) przez J. W. (2) i wniosek, że to on organizuje towar do tego sklepu sam w sobie nie wyłącza odpowiedzialności oskarżonej. W doktrynie wskazuje się bowiem, że znamię przechowywania wyrobu akcyzowego, o którym mowa w art. 65 § 1 k.k.s., oznacza jego przetrzymanie na żądanie czy za zgodą innej osoby, z jednoczesnym obowiązkiem zwrotu. Sąd Rejonowy stwierdził, że oskarżona mogła przyznawać się do winy wyłącznie na tej podstawie, że papierosy i tytoń znaleziono w domu, w którym ona mieszka. Należy jednak zauważyć, że oskarżona nie ograniczyła się do oświadczenia, iż przyznaje się do zarzutów ale wskazała w wyjaśnieniach, że

wszystkie znalezione papierosy i tytoń należą do niej. Nie ustalono przy tym do kogo należy nieruchomości i kto w niej stale zamieszkuje. Ustalenia wymagało również także gdzie dokładnie towar objęty zarzutami został znaleziony i kto dysponował danymi pomieszczeniami. W przypadku gotówki zostało to dokładnie opisane w protokole przeszukania ze wskazaniem szafy w pokoju oskarżonej, takiej precyzji zabrakło co do położenia papierosów i tytoniu. Z protokołu przeszukania wynika jedynie, że dotyczyło ono pomieszczeń mieszkalnych, gospodarczych i związanych z działalnością sklepu, bez wskazania konkretnych pomieszczeń i co w nich znaleziono. Należało zatem podjąć próbę uzyskania bardziej precyzyjnych informacji poprzez przesłuchanie funkcjonariuszy, którzy dokonywali przeszukania.

Reasumując
powyższe

<p>rozważania Sąd Okręgowy uznał, że postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone w sposób niezwykle skrótowy, bez wykorzystania dostępnych dowodów w celu wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, co osłabia zaufanie do przeprowadzonej oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych, skutkujących uniewinnieniem oskarżonej od postawionych jej zarzutów.</p> <p>Wobec istotnych braków w postępowaniu dowodowym i niewyjaśnienia całokształtu okoliczności sprawy, co omówiono powyżej, nie było możliwe jednoznaczne wypowiedzenie się co do zasadności podniesionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>Uchylenie zaskarżonego</p>	<p># zasadny</p>		

<p>wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>	<p># częściowo zasadny # niezasadny</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Z przyczyn wyżej przedstawionych Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżony wyrok zapadł przedwcześnie, bez wszechstronnego wyjaśnienia całokształtu okoliczności sprawy, wobec czego, nie przesądzając kwestii odpowiedzialności oskarżonej, uwzględnił jako zasadny wniosek apelacji o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>			
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>			
<p>4.1.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>			

ROZSTRZYGNIĘCIE**SĄDU
ODWOŁAWCZEGO****1.7. Utrzymanie
w mocy wyroku
sądu pierwszej
instancji**

5.1.1.

Przedmiot
utrzymania w mocyZwięźle o powodach
utrzymania w mocy**1.8. Zmiana
wyroku sądu
pierwszej
instancji**

5.2.1.

Przedmiot i zakres
zmianyZwięźle o powodach
zmiany**1.9. Uchylenie
wyroku sądu
pierwszej
instancji****1.1.7. Przyczyna,
zakres i
podstawa
prawna
uchylenia**

5.3.1.1.1.

art. 439 k.p.k.

Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
Jak przedstawiono powyżej, zachodzi w przedmiotowej sprawie konieczność przeprowadzenia na nowo w całości przewodu sądowego w celu przeprowadzenia wskazanych dowodów i wyjaśnienia całokształtu okoliczności sprawy, które pozwolą na prawidłowe zweryfikowanie wyjaśnień oskarżonej i poczynienie prawidłowych ustaleń faktycznych w kontekście stawianych jej zarzutów.			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem			

szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji powinien jeszcze raz przeprowadzić wszystkie dowody dotychczas przeprowadzone - z uwzględnieniem wyżej przedstawionych zastrzeżeń co do sposobu ich przeprowadzenia w tym postępowaniu, a nadto uzupełnić postępowanie dowodowe i przeprowadzić dowody, co do których potrzebę przeprowadzenia powyżej uzasadniono. Co prawda M. W. na etapie postępowania apelacyjnego złożyła oświadczenie, że zamierza skorzystać z prawa do odmowy			

<p>składania zeznań, ale oświadczenia takiego nie złożył syn oskarżonej J. W. (2), wobec czego jego przesłuchanie jest możliwe. Następnie Sąd powinien dokonać wszechstronnej i wnikliwej oceny dowodów i wynikających z nich okoliczności oraz poczynić ustalenia faktyczne analizując czy uzasadniają one postawione oskarżonej zarzuty.</p>		
<p>1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>6. Koszty Procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>7. PODPIS</p>		
<p>Anna Judejko</p>		

<p>1.11. Granice zaskarżenia</p>	
---	--

Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	cały wyrok		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany		

	w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana